

RAND

*Visie op de toekomst van het
wetenschappelijk onderzoek*

Speerpunten voor beleid

Bijlagen

*(Vision of the Future of Scientific
Research: Focal Points for Policy)
Appendices*

*James P. Kahan, Erik J.G. van de Linde,
Mirjam van het Loo, Janneke Vader, Han de Vries*

RAND Europe

ISBN: 0-8330-3314-X

RAND is a nonprofit institution that helps improve policy and decisionmaking through research and analysis. RAND[®] is a registered trademark. RAND's publications do not necessarily reflect the opinions or policies of its research sponsors.

© Copyright 2002 RAND

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any form by any electronic or mechanical means (including photocopying, recording, or information storage and retrieval) without permission in writing from RAND.

Published 2002 by RAND
1700 Main Street, P.O. Box 2138, Santa Monica, CA 90407-2138
1200 South Hayes Street, Arlington, VA 22202-5050
201 North Craig Street, Suite 202, Pittsburgh, PA 15213-1516
RAND URL: <http://www.rand.org/>

To order RAND documents or to obtain additional information, contact Distribution Services: Telephone: (310) 451-7002; Fax: (310) 451-6915; Email: order@rand.org

Voorwoord

Het Nederlands wetenschappelijk onderzoek kan zich thans verheugen in een voor-aanstaande positie op de wereldranglijst. Maar de wereld verandert en dat kan gevolgen hebben voor die positie. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OC&W) en het Ministerie van Economische Zaken (EZ) willen daarom meer inzicht verkrijgen in de toekomstige ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het wetenschappelijk onderzoek, teneinde hun beleid daarop te kunnen toespitsen, zodat ook in de toekomst een goede kwaliteit van het onderzoek gegarandeerd kan worden.

Mr. J. Vrolijk, directeur-generaal Hoger Onderwijs en Wetenschappen van het Ministerie van OC&W heeft RAND Europe daarom verzocht de belangrijkste aandachtspunten die van invloed kunnen zijn op het wetenschappelijk onderzoek in kaart te brengen en om op basis daarvan een visie voor het toekomstige wetenschapsbeleid te ontwikkelen. RAND Europe heeft deze studie uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van OC&W. Het Ministerie van EZ is medefinancier en samen met het Ministerie van OC&W verantwoordelijk voor de begeleiding van het onderzoek. De uitvoering vond plaats tussen april en juli 2001

Dit rapport beschrijft de achtergrond, werkwijze en resultaten van de studie, met daarbij een discussie van de implicaties van het onderzoek voor belangrijke onderwerpen in het beleid ten aanzien van Nederlands wetenschappelijk onderzoek. Aanverwante informatie is in drie afzonderlijke rapporten opgenomen:

- Kahan et al. (2001). *Visie op de toekomst van het wetenschappelijk onderzoek: speerpunten voor beleid – bijlagen*. Leiden: RAND Europe MR-1433/2-RE/OCW/EZ. Dit deel bevat de namen van de deelnemers aan de *seminar games* en hun organisaties, de tekst van de scenario's die zijn gebruikt in de *games* en gedetailleerde analyses.
- Kahan et al. (2001). *Visie op de toekomst van het wetenschappelijk onderzoek: speerpunten voor beleid – samenvattingen*. Leiden: RAND Europe MR-1433/3-RE/OCW/EZ. Dit deel bevat een samenvatting van de studie in de Nederlandse en Engelse taal.
- Van de Linde et al. (2001). *Aandacht voor de toekomst van het wetenschappelijk onderzoek, consultatie van focusgroepen*, Leiden: RAND Europe MR-1366-RE/OCW.

De onderzoeksvraag die aan de studie ten grondslag ligt, is: **Hoe zal het wetenschapsbeleid voor de komende jaren moeten worden ingevuld om zo goed mogelijk in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen en een goede kwaliteit en kwantiteit van het Nederlandse onderzoek te kunnen garanderen?**

Voor een antwoord op deze vraag zijn vier scenario's ontwikkeld en zijn *seminar games* over wetenschappelijk onderzoek opgezet en uitgevoerd. In een *seminar game* wordt een aantal personen met verschillende achtergrond, maar wel een gemeenschappelijk kenmerk, in dit geval betrokkenheid bij het wetenschappelijk onderzoek, bij elkaar gebracht om hun visie op een complexe materie te geven. In iedere *game* werden de deelnemers geconfronteerd met een consistent en plausibel scenario van het wetenschappelijk onderzoek werd hen gevraagd een oordeel over het scenario en de consequenties daarvan voor de toekomst van het wetenschappelijk onderzoek te geven. De analyse van deze informatie heeft geresulteerd in speerpunten voor de toekomst van de wetenschap in Nederland. De uitkomsten van dit onderzoek zijn tevens gebruikt bij de invulling van de Onderzoeksverkenning ten behoeve van het nieuwe Regeerakkoord.

RAND Europe is de Europese vestiging van RAND (Santa Monica, Californië, USA) en is gevestigd in Leiden, Cambridge en Berlijn. Het doel van RAND Europe is het uitvoeren van onafhankelijke en objectieve beleidsanalyses en het ontwikkelen van strategisch beleid ten behoeve van de publieke en private organisaties in Europa.

Voor meer informatie over RAND Europe kan contact worden opgenomen met de algemeen directeur:

David Gompert
RAND Europe
Newtonweg 1
2333 CP LEIDEN
Tel: 071-5245151
Fax: 071-5245191
Email: info@rand.org

Voor meer informatie over dit onderzoek kan contact worden opgenomen met:

Drs. M.J.A. van der Varst
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
Europaweg 4
2711 AH ZOETERMEER
Tel: 079-3232323
Fax: 079-3232320

Inhoudsopgave

Voorwoord	i
Bijlage 1: Namen van de participanten van de <i>seminar games</i>	1
Bijlage 2: Aanwezige organisaties bij de <i>seminar games</i>	7
Bijlage 3: Scenario's	9
Bijlage 4: Aanbevelingen van de groepen tijdens de <i>seminar games</i>	73
Bijlage 5: Kwantitatieve analyse	105
Bijlage 6: De oude en de nieuwe vragen	115